

פרשת חיי שרה
מעשה אבות סימן לאמהות
Rivka as Avraham 2.0

1.

פרי צדיק - פרשת חיי שרה

דכמו שכל אחד ואחד מישראל חייב לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אברהם
יצחק ויעקב כן הנשים הכשרות חייבות לומר מתי יגיעו מעשי למעשי
אמהות?

2. The לך to find a wife

בראשית כד:ג-ח

וְאֶשְׁבִּיעַךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבְנִי מִבְּנוֹת
הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ:

and I will make you swear by the LORD, the God of heaven and
the God of the earth, that you will not take a wife for my son
,from the daughters of the Canaanites among whom I dwell

כִּי אֶל־אֲרָצִי וְאֶל־מִוֹלְדֹתַי תֵּלֵךְ וְלִקַּחְתָּ אִשָּׁה לְבְנִי לִי־צַחֵק:

but will go to the land of my birth and get a wife **for my son for**
".Isaac

וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוֹלִי לֹא־תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לִלְכֹת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת
הֲהִשָּׁב אָשִׁיב אֶת־בְּנִךְ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יֵצֵאת מִשָּׁם:

And the servant said to him, "What if the woman does not
consent to follow me to this land, shall I then take your son back
"?to the land from which you came

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הַשְּׁמֵר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה:

Abraham answered him, “On no account must you take my son
!back there

יְהוָה | אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וְאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי
וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזָרְעֲךָ אֶתֶּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לִפְנֶיךָ
וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לְבְנִי מִשָּׁם:

The LORD, the God of heaven, who took me from my father’s
house and from my native land, who promised me on oath,
saying, ‘I will assign this land to your offspring’—He will send His
.angel before you, and you will get a wife for my son from there

וְאִם־לֹא תֵאָבֵהּ הָאִשָּׁה לְלָכֶת אַחֲרַיךָ וְנִקִּיתָ מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת רַק אֶת־בְּנִי לֹא
תָשִׁיב שָׁמָּה:

And if the woman does not consent to follow you, you shall then
be clear of this oath to me; but do not take my son back there

. 3

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֵךְ־לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אֶרְאֶה:

The LORD said to Abram, “Go forth from your native land and
.from your father’s house to the land that I will show you

וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חֲמִשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים
שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחָרָן:

Abram went forth as the LORD had commanded him, and Lot
went with him. Abram was seventy-five years old when he left
.Haran

וַיֵּקַח אַבְרָם אֶת־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ:

וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לְלֶכֶת אֶרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה כְּנָעַן:

Abram took his wife Sarai and his brother's son Lot, and all the wealth that they had amassed, and the persons that they had acquired in Haran; and they set out for the land of Canaan

4. The הליכה of רבקה

בראשית כד:נא

הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלֶךְ וְתָהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

Here is Rebekah before you; take her and go, and let her be a wife to your master's son, as the LORD has spoken

נח- וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ:

They called Rebekah and said to her, "Will you go with this man?" And she said, "I will go

סא-וַתִּקְמוּ רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכָּבֵנָה עַל־הַגְּמֵלִים וַתֵּלֶכְנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ:

Then Rebekah and her maids arose, mounted the camels, and followed the man. So the servant took Rebekah and went his way

5. ton with speed

בראשית כד:יח-כ

וַתֹּאמֶר שִׁתֵּה אֲדֹנָי וַתִּמְהַר וַתִּרְדּוּ כַּדָּה עַל־יָדָהּ וַתִּשְׁקֶהוּ:

Drink, my lord," she said, and she quickly lowered her jar upon her hand and let him drink

וַתִּכַּל לְהִשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלֶיךָ אֲשַׁב עַד אִם־כָּלוּ לְשִׁתּוֹ:

When she had let him drink his fill, she said, "I will also draw for your camels, until they finish drinking

וַתִּמְהַר וַתַּעַר כַּדָּהָא אֶל-הַשִּׁקְתָּ וַתְּרַץ עוֹד אֶל-הַבְּאֵר לְשָׂאֵב וַתִּשְׂאֵב לְכָל-גַּמְלֵיוֹ:

Quickly emptying her jar into the trough, she ran back to the well to draw, and she drew for all his camels

.6

בראשית יח:ז

וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֵלֶּהָ אֶל-שָׂרָה וַיֹּאמֶר מְהֵרָא שְׁלֵשׁ סְאִים קִמַּח סֹלֶת לְוִשִׁי וַעֲשֵׂי עֲגוֹת:

Abraham hastened into the tent to Sarah, and said, "Quick, three *seahs* of choice flour! Knead and make cakes

וְאֶל-הַבָּקָר רֵץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן-בָּקָר רַךְ וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל-הַנְּעָר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:

Then Abraham ran to the herd, took a calf, tender and choice, and gave it to a servant-boy, who hastened to prepare it

.7

בראשית כד:סז

וַיָּבֵאָהּ יִצְחָק הָאֵלֶּהָ שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת-רֵבְקָה וַתְּהִי-לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָהּ וַיִּנְחָם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ:

Isaac then brought her into the tent of his mother Sarah, and he took Rebekah as his wife. Isaac loved her, and thus found comfort after his mother's death

.8

רש"י- האהלה שרה אמו. וַיְבִיאָהּ הָאֱהָלָה וַנְעֻשִׁית דְּגַמַּת שָׂרָה אִמּוֹ, כְּלוֹמַר
וְהָרִי הִיא שָׂרָה אִמּוֹ, שְׁכָל זְמַן שִׁשָּׁרָה קִיַּמַת הָיָה נֵר דְּלוּק מִמֶּעֶרֶב שַׁבַּת לְעֶרֶב
שַׁבַּת וּבִרְכָה מְצוּיָה בְּעֶסָה וְעַנְן קָשׁוּר עַל הָאֱהָל, וּמִשְׁמַתָּה פְּסָקוֹ, וּכְשִׁבְּאֵת
רַבֵּקָה חָזְרוּ (בראשית רבה):

He brought her into the tent and she became exactly like his mother Sarah — that is to say, the words signify as much as, [And he brought her into the tent] and, behold, she was Sarah, his mother). For whilst Sarah was living, a light had been burning in the tent from one Sabbath eve to the next, there was always a blessing in the dough and a cloud was always hanging over the tent, but since her death all these had stopped. However, when Rebecca came, they reappeared” (Genesis Rabbah 60:16)

.9

בראשית רבה ס:טז

וַיְבִיאָהּ יִצְחָק הָאֱהָלָה שָׂרָה אִמּוֹ (בראשית כד, טז), כָּל יָמִים שֶׁהָיְתָה שָׂרָה
קִיַּמַת הָיָה עַנְן קָשׁוּר עַל פֶּתַח אֱהָלָהּ, כִּיּוֹן שִׁמְתָה פְּסָק אוֹתוֹ עַנְן, וְכִיּוֹן שַׁבְּאֵת
רַבֵּקָה חָזְרוּ אוֹתוֹ עַנְן. כָּל יָמִים שֶׁהָיְתָה שָׂרָה קִיַּמַת הָיָה דְּלִתּוֹת פְּתוּחוֹת
לְרוּחָהּ, וְכִיּוֹן שִׁמְתָה שָׂרָה פְּסָקָה אוֹתָהּ הָרוּחָהּ, וְכִיּוֹן שַׁבְּאֵת רַבֵּקָה חָזְרוּ
אוֹתָהּ הָרוּחָהּ. וְכָל יָמִים שֶׁהָיְתָה שָׂרָה קִיַּמַת הָיָה בִּרְכָה מְשַׁלַּחַת בְּעֶסָה, וְכִיּוֹן
שִׁמְתָה שָׂרָה פְּסָקָה אוֹתָהּ הַבִּרְכָּה, כִּיּוֹן שַׁבְּאֵת רַבֵּקָה חָזְרוּ. כָּל יָמִים שֶׁהָיְתָה
שָׂרָה קִיַּמַת הָיָה נֵר דְּלוּק מְלִילֵי שַׁבַּת וְעַד לֵילֵי שַׁבַּת, וְכִיּוֹן שִׁמְתָה פְּסָק אוֹתוֹ
הַנֵּר, וְכִיּוֹן שַׁבְּאֵת רַבֵּקָה חָזְרוּ. וְכִיּוֹן שֶׁרָאָה אוֹתָהּ שֶׁהִיא עוֹשֶׂה כְּמַעֲשֵׂה אִמּוֹ,
קוֹצָה חֲלָתָה בְּטֶהְרָה וְקוֹצָה עֶסְתָּה בְּטֶהְרָה, מִיָּד וַיְבִיאָהּ יִצְחָק הָאֱהָלָה. אָמַר
רַבִּי יוֹדֵן לְמַדְתְּךָ תוֹרָה שָׂאֵם יְהִי לְאָדָם בְּנִים גְּדוּלִים יְהִי מִשִּׂיאָן מִתְחַלָּה

וְאַחַר כֵּן הוּא נוֹשֵׂא לוֹ אִשָּׁה, מִמִּי אֶתֶּה לְיָמַד מֵאַבְרָהָם, בְּתַחֲלָה וַיְבִאֶהָ יִצְחָק
הָאֵלֶּה שָׂרָה אִמּוֹ, וְאַחַר כֵּן (בְּרַאשִׁית כה, א): וַיִּסֹּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה.

And Isaac brought her into the tent of Sarah, his mother-" All the days that Sarah was alive, a cloud was connected (lit. tied) to the entrance of her tent. When she died, the cloud stopped [resting at her tent.] And when Rebecca came, the cloud returned. **All the days that Sarah was alive, the doors were open wide. When she died, the wideness stopped. And when Rebecca came, the wideness returned.** And all the days that Sarah was alive, there was a blessing in her dough, and when Sarah died, that blessing ended. When Rebecca came, [the blessing] returned. All the days that Sarah was alive, there was a candle that would burn from Sabbath Eve to [the next] Sabbath Eve, and when she died, the candle stopped [burning for so long]. And when Rebecca came, [the week-long flame of the candle] returned. And as soon as [Isaac] saw her, that she did the deeds of his mother, separating her *challah* in purity and separating her dough in purity, he brought her into the tent. Rabbi Yudan said, "The Torah teaches you, that if a man has grown-up sons, he should marry them off first and then he should marry. Who do you learn [this teaching] from? From Abraham: first, "And Isaac brought her into the tent of Sarah his mother," and afterwards, "And Abraham took another wife, and her name was Keturah

10.

גור אריה כד:סז

כל זמן ששרה קיימת וכו'. נגד ג' מצות; ברכה מצויה - נגד חלה. ונר דלוק - נגד הדלקה. וענן קשור על האהל - כי הענן הכבוד הוא שכינת הכבוד יתברך, וזהו לכבוד הקדושה והטהרה, כי הטהרה מביא לידי רוח הקודש כדאמרינן במסכת ע"ז, ולפיכך שרה שהיתה שומרת הטהרה מן הנדות - זכתה שיהיה ענן הכבוד שורה על האהל.

אמנם בב"ר (ס, טז) אמרו עוד אחד, והוא שאמרו 'כל זמן ששרה היתה חיה היה ביתה פתוח לרווחה'. וד' דברים זכרו רז"ל במדרש, ורש"י השמיט אחד וקיצר דבריהם, ואולי עשה זה מפני כי לשלשה שזכר יש טעם כמו שנתבאר למעלה, אבל 'כל זמן שהיתה שרה חיה היה ביתה פתוחה לרווחה' אין טעם:

אמנם מי שרוצה לעמוד על דברי רז"ל יש לו לדעת כי אלו הדברים נפלאים מורה על מעלת שרה, שהיתה מתברכת בכל הברכות. ...

***** בראשית יב:ב**

וְאֶעֱשֶׂךָ לְגוֹי גָדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ וְהָיָה בְרָכָה:

I will make of you a great nation

;And I will bless you

,I will make your name great

.And you shall be a blessing

ואם אתה רוצה לומר כי הוא נגד ארבעה דברים שאמר הקב"ה לאברהם - נתקיים כל זמן ששרה היתה חיה, להודיע כי עמה יזכה. כי "ואעשך לגוי גדול" (לעיל יב, ב) - כבר נתבאר למעלה (גו"א שם אות ד) כי מפני שהוא לגוי גדול - הקב"ה מיחד שמו עליו כמו על אומה שלימה, לכך היה הענין של שכינה על האוהל, שזהו יחוד שמו עליו, כי ענין הכבוד היה על האוהל, אם כן השכינה על האוהל.

וכנגד "ואברכך" (שם) ברכה מצויה בעיסה.

וכנגד "ואגדלה שמך" דלתותיה היו פתוחות לרווחה לכל העולם, ובשביל כך היה שמו מתגדל בשביל הבאים בביתו, והיה יוצא טבעו בכל העולם (ראה רש"י שם פסוק א).

ברכה בנר מערב שבת לערב שבת, ולא היה פוסק ברכתו עד ערב שבת אחר - נגד "והיה ברכה" (שם, שם ב), שרוצה לומר שהיה ברכה עד שיהיה מברך אחרים (רש"י שם), ומי שבירך את אחר - הוא עצמו ברכה שאינו פוסק.

אמרתי זה להגיד לך שאין ראוי לחסר מכוונת רז"ל (ב"ר ס, טז), כי כל דבריהם בחכמה ובשיעור, לא הוסיפו ולא גרעו. והנה רש"י רצה לחסר מדברי רז"ל, כי הם אמרו ד' והוא הביא רק ג', והנה זה חסרון מן הכוונה אשר רצו רז"ל:

11. Other parallels in the מעשים of אברהם and רבקה

Infertility

Not sharing news about (upcoming) pregnancy with spouse

1 child "in" and 1 child "out"